

Alicja Paruzel

Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej

e-mail: aparuzel@bg.pcz.pl

 <https://orcid.org/0000-0002-7782-453X>

„70 lat drukiem i bitami spisane” Jubileusz 70-lecia Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej XLII Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych przy Zarządzie Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Katowicach (Częstochowa, 4 kwietnia 2019 r.)

4 kwietnia 2019 r. w Częstochowie odbyła się konferencja „70 lat drukiem i bitami spisane” zorganizowana przez Bibliotekę Główną Politechniki Częstochowskiej w ramach XLII Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich przy Zarządzie Okręgu w Katowicach. Zaproponowana przez organizatorów problematyka konferencji obejmowała zagadnienia m.in. historii, teraźniejszości i przyszłości bibliotek akademickich, zbiorów tradycyjnych, otwartych zasobów nauki, tradycji i nowoczesności w stosowanych przez biblioteki technologiach, zawodu bibliotekarza oraz infrastruktury, usług i użytkowników bibliotek w przeszłości i teraźniejszości. Tak szeroki wachlarz tematyczny związany był z obchodami Jubileuszu 70-lecia istnienia i działalności Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej (dalej: PCz).

Jubileuszowe uroczystości rozpoczęły się przed budynkiem Biblioteki Głównej PCz w Częstochowie, przy al. Armii Krajowej 36. Wzdłuż wejścia do gmachu umieszczono 7 plansz składających się na wystawę „Nadal młoda – Biblioteka 70+. Jubileusz 70-lecia Biblioteki Głównej

Politechniki Częstochowskiej”. Ukazano na nich kolejne dziesięciolecia dziejów księżnicy – od stworzenia i zorganizowania Biblioteki Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie w 1950 r., aż do czasów współczesnych.

W holu Biblioteki przygotowano drugą wystawę, pod tym samym tytułem co konferencja: „70 lat drukiem i bitami spisane”. Na ekspozycję złożyło się 27 plansz prezentujących m.in. historię zajmowanego przez Bibliotekę lokalu, zasoby i ich tworzenie, osoby zarządzających, strukturę organizacyjną, agendy i poszczególne formy działalności Biblioteki (np. działalność informacyjną, dydaktyczną i edukacyjną, wystawienniczą, wydawniczą, reprograficzną, udostępnianie zbiorów, gromadzenie i opracowanie zbiorów, pracę na rzecz regionu częstochowskiego, współpracę z innymi instytucjami). Przedstawione w formie kalendarium informacje zilustrowano licznymi fotografiami i wykresami. Całość uzupełniały gabloty, w których umieszczone zostały m.in. bezcenne dary książkowe z dedykacjami dla Biblioteki, wydawnictwa Biblioteki Głównej PCz, publikacje jej pracowników. Celem twórców wystawy było rozwinięcie i uzupełnienie wystawy zewnętrznej „Nadal młoda – Biblioteka 70+”.

Uroczystego otwarcia obu wystaw dokonali: Prorektor ds. Nauki Politechniki Częstochowskiej Jerzy Wysłocki, Zastępca Prezydenta Miasta Częstochowy Ryszard Stefaniak oraz Przewodnicząca Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska. Następnie o historii Biblioteki Głównej PCz opowiedziała jej pracownica, Alicja Paruzel.

Po uroczystościach w budynku Biblioteki Głównej nastąpiła ich kontynuacja w Auli Wydziału Zarządzania PCz. Przewodnicząca Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich J. Pasztaleniec-Jarzyńska wręczyła Dyrektorowi Biblioteki Głównej PCz Dagmarze Bubel, jako oficjalnemu przedstawicielowi księżnicy, medal Bibliotheca Magna Perennisque, stanowiący największe wyróżnienie dla polskich bibliotek. Komisja Odznaczeń i Wyróżnień Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich przyznała go Bibliotece Głównej PCz za 70-letnią wyróżniającą się w środowisku bibliotekarskim działalność. Po odczytaniu przez D. Bubel adresowanych do Biblioteki listów gratulacyjnych oraz po wystąpieniach okolicznościowych gości uczczono minutą ciszy wszystkich nieżyjących pracowników Biblioteki Głównej PCz, których nazwiska i zdjęcia pojawiały się na ekranach. Po tej doniosłej chwili Rektor Politechniki Częstochowskiej Norbert Sczygiol dokonał uroczystego otwarcia konferencji i rozpoczęły się obrady.

W pierwszej sesji plenarnej referat wprowadzający w szeroką tematykę konferencji, *Formy zasobów kapitału społecznego i ich wpływ*

na współpracę ze środowiskiem zewnętrznym bibliotek, wygłosiła Maja Wojciechowska z Uniwersytetu Gdańskiego. Prelegentka poruszyła zagadnienia tworzenia kapitału społecznego poprzez otwieranie się na klientów zewnętrznych. Szczególną uwagę zwróciła przy tym na rolę i znaczenie bibliotek akademickich w jego budowaniu.

Diana Pietruch-Reizes, pracownik Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, w wystąpieniu *Zarządzanie informacją w nauce w kontekście Europejskiej Przestrzeni Badawczej* zasygnalizowała wzrost znaczenia EPB oraz potrzebę lepszego zarządzania nim jako jednym z kluczowych elementów odnowionej strategii lizbońskiej.

W drugiej sesji plenarnej konferencji J. Pasztaleniec-Jarzyńska zaprezentowała referat *Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich wobec potrzeb edukacyjnych i rozwojowych środowiska bibliotek akademickich*. Autorka przedstawiła dotychczasową i aktualną ofertę wydawniczą oraz rolę oficyny w procesie dokształcania środowiska bibliotekarskiego.

Antonina Kalinichenko, reprezentująca Uniwersytet Opolski oraz Połtawską Rolniczą Państwową Akademię na Ukrainie, w referacie *Tendencje rozwoju wirtualnej przestrzeni naukowej w Ukrainie* dokonała porównania ukraińskiej i polskiej rzeczywistości naukowej, poruszając m.in. kwestie związane z parametryzacją polskiego środowiska naukowego i potrzebą wykorzystywania narzędzi bibliometrycznych przy ocenie jednostek.

Jolanta Chwastyk-Kowalczyk z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach w referacie *Fenomen Biblioteki Polskiej w Londynie. Działalność naukowa i publiczna* scharakteryzowała działalność Biblioteki Polskiej w Londynie od jej założenia po czasy współczesne, sygnalizując problemy, z którymi Biblioteka boryka się obecnie.

O aspektach prawno-organizacyjnych bezpieczeństwa współczesnych usług bibliotecznych mówił były Dyrektor Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej w Gliwicach Andrzej Koziara w wystąpieniu zatytułowanym *Bezpieczeństwo usług bibliotecznych – aspekty prawno-organizacyjne*. Autor odniósł się do reformy w szkolnictwie wyższym i wpływu nowej Konstytucji dla Nauki na działalność bibliotek uczelnianych.

W dalszej części Marta M. Kacprzak z Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie przedstawiła referat *Biblioteki szkół wyższych w XIX wieku. XIX-wieczna refleksja bibliotekoznawcza i casus Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego*, w którym omówiła historię, zasoby i działalność Biblioteki na przestrzeni trzech wieków istnienia.

Piotr Dobrowolski z Biblioteki Głównej Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie w referacie *Historia, teraźniejszość, przyszłość bibliotek wojskowych* skoncentrował się na działalności tytułowych bibliotek, odnosząc się również do historii Częstochowy i stacjonującego w niej niegdyś 27. Pułku Piechoty.

Ostatnie wystąpienie, *Biblioteczne pola integracji*, autorstwa Renaty Sowady z Sekcji Bibliotekarskiej przy Związku Nauczycielstwa Polskiego w Częstochowie, było poświęcone wieloletniej współpracy pomiędzy Sekcją Bibliotekarską Związku Nauczycielstwa Polskiego i Biblioteką Główną PCz. Prelegentka przytoczyła liczne przykłady współorganizowanych imprez i akcji.

Pomiędzy sesjami plenarnymi przewidziano część artystyczną, którą wypełnił występ działającej przy Gminnym Ośrodku Kultury we Wręczycy Wielkiej Dziecięco-Młodzieżowej Orkiestry Dętej wraz z grupą mażorettek. W przerwie obrad uczestnicy mogli zapoznać się z ofertą wydawniczą Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz z publikacjami Wydawnictwa Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, prezentowanymi na zorganizowanych stoiskach.

Wśród uczestników uroczystości i konferencji, oprócz władz, pracowników i emerytowanych pracowników uczelni oraz przedstawicieli władz miasta Częstochowa, znaleźli się liczni przedstawiciele środowiska bibliotekarskiego i kulturalnego z wielu polskich instytucji, a także emerytowani bibliotekarze z Biblioteki Głównej PCz. Udział w uroczystości, możliwość zwiedzenia Biblioteki i obu wystaw, stanowiły dla nich powrót do przeszłości pełen wspomnień i wzruszeń.

Tekst wpłynął do redakcji 17 kwietnia 2019 r.

